

Дело C-338/20

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

22 юли 2020 г.

Национална юрисдикция:

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi (Полша)

Дата на акта за преюдициално запитване:

7 юли 2020 г.

Страна в производството, приключило с налагане на наказание, чието изпълнение е предмет на главното производство:

D.P.

[...]

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

7 юли 2020 г.

Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi, Sekcja Wykonania Orzeczeń V Wydziału Karnego (Районен съд Лодз — Лодз център, служба за изпълнение на актовете на V-то наказателно отделение)

[...][съдебен състав]

след като на 7 юли 2020 г. в съдебно заседание разгледа

дело **D. P.**,

образувано по искане на Centraal Justitieleel Incassobureau

за изпълнение на решение, с което се налага парично наказание,

на основание член 267 от Договора за функционирането на Европейския съюз [...] [посочване на броя на Официален вестник на Европейския съюз] и член 15, параграф 2 от Kodeks karny wykonawczy (Кодекс за изпълнение на наказанията)

определи:

I. Отправля до Съда на Европейския съюз преюдициален въпрос за тълкуване на правото на Съюза със следното съдържание:

Позволява ли връчването на наказаното лице на решението, с което се налага парично наказание, без да е осигурен преводът му на разбираем за адресата език, органът на държавата, изпълняваща решението, да откаже изпълнението му въз основа на разпоредбите за транспониране на член 20, параграф 3 от Рамково решение 2005/214/ПВР поради нарушаване на правото на справедлив съдебен процес?

II. [...] [съображения от процесуално естество] **[ориг. 1]**

Мотиви

1. Правото на Съюза

- 1.1** Съгласно член 6, параграф 1 от Договора за Европейския съюз [...] [посочване на броя на Официален вестник на Европейския съюз] „Съюзът зачита правата, свободите и принципите, определени в Хартата на основните права на Европейския съюз [...], която има същата юридическа сила като Договорите. Разпоредбите на Хартата не разширяват по никакъв начин определените в Договорите области на компетентност на Съюза. Правата, свободите и принципите, съдържащи се в Хартата, се тълкуват съгласно общите разпоредби на дял VII на Хартата, уреждащи нейното тълкуване и прилагане, и като надлежно се вземат предвид разясненията в Хартата, които посочват източниците на тези разпоредби“. В [член] 6, параграф 3 ДЕС се посочва, че „[о]сновните права, както са гарантирани от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и както произтичат от общите конституционни традиции на държавите членки, са част от правото на Съюза в качеството им на общи принципи“.
- 1.2** В съображение 5 от Рамково решение 2005/214/ПВР на Съвета от 24 февруари 2005 година относно прилагането на принципа за взаимно признаване на финансови санкции ([наричано] по-нататък „[рамковото решение]“) се посочва, че рамковото решение зачита основните права и съблюдава принципите, които са заложили в член 6 от Договора за Европейския съюз и намират израз в Хартата на основните права на Европейския съюз, по-специално в дял VI от нея.
- 1.3** В [член] 3 от рамковото решение се посочва, че то „не накърнява задължението за зачитане на основните права и на общите правни принципи съгласно член 6 от Договора“.

- 1.4 В [член] 20, параграф 3 от рамковото решение се предвижда възможност приемането и изпълнението на решение да се откаже, когато удостоверението, изпратено от решаващата държава, „дава основание да се предполага, че са нарушени основни права или общи правни принципи съгласно член 6 от Договора“.

2. Полското право [ориг. 2]

- 2.1 Съгласно член 611ff, параграф 1 от Kodeks postępowania karnego (Наказателно-процесуален кодекс, [наричан] по-нататък „НПК“) „[п]ри получаване на искане от държава — членка на Европейския съюз, наричана в тази глава „държавата, в която е издадено решението“, за изпълнение на влязло в сила решение, с което се налага финансова санкция, последното подлежи на изпълнение от районния съд, в чийто район извършителят притежава имущество или получава доходи, или пребивава постоянно или временно“.
- 2.2 Член 611fg, параграф 1, точка 9 от НПК дава право на полския съд да откаже изпълнението на решение, ако от съдържанието на удостоверението „е видно, че лицето, за което се отнася решението, не е било надлежно информирано за възможността и правото да го обжалва“[.]

3. Нидерландското право

- 3.1 Centraal Justitieel Incassobureau е централен административен орган, отговарящ за събирането и издължаването на вземания по наказателни постановления, издадени за извършени на територията на Кралство Нидерландия деяния¹.
- 3.2 Издаденото от Centraal Justitieel Incassobureau наказателно постановление подлежи на обжалване пред прокуратурата в L. в шестседмичен срок.

4. Факти

- 4.1 С решение от 22 юли 2019 г. на D. P. е наложено парично наказание в размер на 210 EUR за извършено на 11 юли 2019 г. [наказуемо] деяние по член 2 от нидерландския закон за административно и правно изпълнение на разпоредбите за движение по пътищата, изразяващо се в управление на превозно средство, две от гумите на което не отговарят на изискванията за профил. Решението е в сила от 2 септември 201[9] г.

¹ Информация от: <https://www.cjib.nl/pl>.

5. Производство пред запитващата юрисдикция

- 5.1** На 21 януари 2020 г. в Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi (Районен съд Лодз — Лодз център) постъпва искане от нидерландските власти за изпълнение на финансова санкция, наложена на D. P. [**ориг. 3**]
- 5.2** Този съд иска от Centraal Justitieel Incassobureau да посочи дали решението, с което се налага паричното наказание, е връчено на наказваното лице с превод на полски език.
- 5.3** Нидерландският орган отговаря отрицателно и посочва, че решението е съставено на нидерландски език и съдържа допълнителни уточнения на английски, френски и немски език, както и препратка към интернет страницата www.cjib.nl, където е поместена информация на полски език.
- 5.4** Наказваното лице се явява в съдебното заседание на 9 юни 2020 г. и уточнява, че между ноември и декември 2019 г. е получило кореспонденция от Холандия, която не е съдържала превод на полски език. Същото лице добавя, че не е било в състояние да вземе отношение по изпратения документ, тъй като не е разбирало съдържанието му. Наказваното лице се издържа с пенсия в размер на около 1 000 полски злоти (равностойността на 240 EUR).

6. Допустимост на преюдициалното запитване и причини за отправянето му

- 6.1** [...] [информация относно допустимостта на запитването и правото на обжалване по полското право]
- 6.2** Даването на отговор от Съда на Европейския съюз на поставения от запитващата юрисдикция преюдициален въпрос е от ключово значение за правилното тълкуване и прилагане на националните разпоредби, с които се транспонира Рамково решение 2005/214/ПВР, в разглежданото от тази юрисдикция дело.

7. Становище на запитващата юрисдикция по отговора на преюдициалния въпрос

- 7.1** От съображение 5 от Рамково решение 2005/214/ПВР следва, че това решение зачита основните права и съблюдава принципите, които са заложили в член 6 от Договора за Европейския съюз и намират израз в Хартата на основните права на Европейския съюз, по-специално в дял VI от нея. Зачитането на [**ориг. 4**] основните права е отбелязано в член 3 от рамковото решение, а в член 20, параграф 3 е предвидена възможност приемането и изпълнението на решение да се откаже, ако има основание да се предполага, че са нарушени основни права при издаването му.

- 7.2 По дело Pupino² Съдът на ЕС изрично посочва, че рамковото решение трябва да се тълкува по начин, позволяващ да бъдат спазени основните права, включително посоченото в член 6 от [Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи] право на справедлив съдебен процес, тълкувано от Европейския съд по правата на човека.
- 7.3 Трябва да се отбележи, че въпросът за справедливостта на производството, проведено в държавата членка, от която произтича решението, изпратено за изпълнение въз основа на Рамково решение 2005/214/ПВР, има фундаментално значение от гледна точка на гарантирането на правата на лицето, на което се налага парично наказание. Това решение всъщност е изпратено в качеството му на влязло в сила решение и изпълняващият го орган няма право да поправя процесуалните пропуски, допуснати в държавата, в която то е издадено.
- 7.4 Анализът на разпоредбите, засягащите темата за превода, от действащите правни актове на Съюза, [обаче] [...] не дава ясен и еднозначен отговор на въпроса дали държава членка, която е издала решение за налагане на парично наказание, е длъжна да връчи решението заедно с превод на разбираем за адресата език.
- 7.5 В Рамково решение 2005/214/ПВР няма нито една разпоредба, от която изрично да произтича задължение за връчване на адресата на преведено решение за налагане на парично наказание, но трябва да се подчертае, че посоченото рамково решение се отнася за етапа на изпълнение на вече влязло в сила решение в друга държава членка. Предходният етап се регулира чрез разпоредбите от правото на държавата, в която е издадено решението, а също и тези от Директива (ЕС) 2015/413 на Европейския парламент и на Съвета [от 11 март 2015 година] за улесняване на трансграничния обмен на информация относно пътнотранспортни нарушения, свързани с безопасността по пътищата³.
- 7.6 Отделно от разпоредбите с технически характер, посветени на самата обмяна на информация между компетентните органи на държавите членки, този правен акт съдържа правила с характер на гаранция. Както се посочва в съображение 25 от тази директива, тя „утвърждава основните права и принципи, [ориг. 5] признати в Хартата на основните права на Европейския съюз, включително зачитането на личния и семейния живот, защитата на личните данни, правото на справедлив съдебен процес, презумпцията за невинност и правото на защита“. От съображение 15 обаче е видно, че „[д]ържавите членки следва да могат да се свържат със собственика или държателя на съответното превозно средство или с идентифицирано по друг начин лице, за което съществува подозрение, че е извършило

² [Решение от 16 юни 2005 г., Pupino (C- 105/03, EU:C:2005:386, т. 59)]

³ [ОВ L 68, 2015 г., наричана по-нататък „Директива 2015/413/ЕС“].

пътнотранспортното нарушение, свързано с безопасността по пътищата, за да го уведомят за приложимите процедури и правните последици съгласно правото на държавата членка по местонарушението“. В съображение 16 пък се посочва, че „[д]ържавите членки следва да предоставят превод, който е равностоен на уведомителното писмо, изпратено от държавата членка по местонарушението, както е предвидено в Директива 2010/64/ЕС“⁴.

- 7.7** В член 5, параграф [1] от Директива 2015/413/ЕС се посочва, че когато държава членка реши да започне производство за нарушение „тя информира в съответствие със своето национално право собственика, държателя на превозното средство или идентифицираното по друг начин лице, за което съществува подозрение, че е извършило пътнотранспортно нарушение, свързано с безопасността по пътищата. Тази информация съдържа, в съответствие с приложимото национално право, правните последици от нарушението на територията на държавата членка по местонарушението, предвидени в нейното право“. Освен това в уведомителното писмо държавата членка включва „необходимата информация — а именно информация за естеството на това пътнотранспортно нарушение, свързано с безопасността по пътищата, за мястото, датата и часа на нарушението, заглавието на текстовете от националното право, чиито разпоредби са нарушени, и съответната санкция и, когато е приложимо, данни за уреда, който е използван за установяване на нарушението“. За тази цел може да се използва образецът за уведомително писмо, който се съдържа в приложение към директивата.
- 7.8** Освен това в член 5, параграф 3 изрично се посочва, че „[к]огато държавата членка по местонарушението реши да започне последващо **[ориг. б]** производство [...], тя изпраща уведомителното писмо на езика, на който е изготвен документът за регистрация на превозното средство, ако той е на разположение, или на един от официалните езици на държавата членка на регистрация с цел да гарантира спазването на основните права“.
- 7.9** Както съответно следва от цитираните разпоредби, при нарушения, попадащи в приложното поле на тази директива, съществува задължение уведомителното писмо за започване на производството да бъде преведено на езика, на който са издадени документите за регистрация на превозното средство, тоест на разбираем за адресата език. Връчването на надлежно попълненото уведомително писмо, съдържащо цялата необходима информация относно твърдението за нарушение и процедурата по обжалване и преведено на разбираем за адресата език, дава възможност на последния да подготви ефективна защита срещу твърдението за нарушение. Следователно спазването от органите на държавите членки на задълженията за

⁴ Директива 2010/64/ЕС на Европейския парламент и на Съвета [от 20 октомври 2010 година] относно правото на устен и писмен превод в наказателното производство [ОВ L 280, 2010 г., наричана по-нататък „Директива 2010/64/ЕС“].

информиране, посочени в Директива 2015/413/ЕС, изпълнява съществена гаранционна функция.

- 7.10** Тук е необходимо да се отбележи правната уредба, съдържаща се в Директива 2010/64/ЕС на Европейския парламент и на Съвета [от 20 октомври 2010 година]. Посоченото право на превод „се прилага за лицата от момента, в който те са уведомени от компетентните органи на държава членка, чрез официално уведомление или по друг начин, че са заподозрени или срещу тях е повдигнато обвинение в извършването на престъпление“, чак „до приключването на производството, което означава окончателното решаване на въпроса дали те са извършили престъплението, включително, когато е приложимо, производството по определяне на наказание и решението, постановено при обжалване“⁵.
- 7.11** В член 1, параграф 3 от Директива 2010/64/ЕС обаче се прави уточнението, че „[к]огато законодателството на държава членка предвижда налагането на санкция за леки нарушения от страна на орган, различен от съд с компетентност по наказателноправни въпроси, и когато налагането на такава санкция може да бъде обжалвано пред такъв съд, настоящата директива се прилага единствено за производството по обжалване пред този съд“. На пръв поглед може да изглежда, че държавите членки са освободени от задължението да превеждат документите на етапа на досъдебното производство, провеждано в маловажни случаи, в които решението не се взема от съдебен орган, което изглежда се потвърждава и от съображение 16 от същата директива. От посочената по-горе разпоредба следва, че задължението за превод съответно възниква [ориг. 7] едва в производството пред съда, до който е подадена жалба срещу решението, постановено от несъдебен орган.
- 7.12** Въпреки това уточнение в текста на член 1, параграф 3 от Директива 2010/64/ЕС, не трябва да се пропуска, че тя въвежда само известен минимален стандарт. Държавите членки обаче могат да разширят посочените в нея права, за да осигурят по-високо равнище на защита. В нея изрично се уточнява също, че посоченото равнище на защита не трябва да бъде по-ниско от произтичащото от стандартите на Европейската конвенция за защита на правата на човека и Хартата на основните права, съгласно тълкуването им, произтичащо от практиката на Европейския съд по правата на човека⁶ или Съда на ЕС. Освен това тълкуването и прилагането на разпоредбите от директивата, които съответстват на права, гарантирани в посочените по-горе актове, трябва да бъдат в съответствие с тълкуването, извършено в практиката на посочените по-горе две съдилища⁷.

⁵ [Вж.] член 1, параграф 2 от тази директива.

⁶ [наричан по-нататък „ЕСПЧ“ или „Съдът в Страсбург“].

⁷ Съображения 32 и 33 от Директива 2010/64/ЕС.

- 7.13** В този контекст трябва да се припомни, че практиката на ЕСПЧ по член 6 от ЕКПЧ дава известни насоки в това отношение, а по въпроса за превода Съдът на ЕС също е имал възможност да вземе отношение [...]. От практиката на ЕСПЧ следва, че правото да се получи превод на съдебния акт и на информацията за начина на обжалване е един от съществените елементи от правото на справедлив съдебен процес⁸. Съдът в Страсбург освен това изрично посочва, че гарантирани в член 6 от ЕКПЧ права се прилагат и за по-маловажните случаи, включително в административнонаказателните производства⁹. Съдът на ЕС също се произнесъл относно задължението за превод дори при маловажни деяния по дело *Sleutjes* (C-278/16), като тук трябва да се направи уточнението, че решението по това дело се отнася за наказателно определение, постановено от съд¹⁰.
- 7.14** Според запитващата юрисдикция от правото на правния субект на справедлив съдебен процес трябва да произтече задължение за всички държави членки да превеждат актовете за налагане на парично наказание дори в административнонаказателните производства. Ефективното упражняване на правото на защита съответно предполага съдържанието на твърденията за нарушение и информацията за начина на обжалване да могат да бъдат разбрани. Поради това не може да се приеме, че правото на защита е гарантирано, **[ориг. 8]** ако актът, с който се налага парично наказание, се връчва на наказваното лице без превод, на неразбираем за него език, с препратка към интернет страница, на която обаче е достъпна само обща информация относно процедурата за обжалване на наложената глоба. С оглед на гореизложеното, липсата на превод на текста на твърдението за нарушение и на информацията за начина на обжалване според запитващата юрисдикция прави невъзможно упражняването от наказваното лице на правото на защита.
- 7.15** Този проблем е бил забелязан и от законодателя на Съюза, тъй като в Директива 2015/413/ЕС, приета доста години след Рамково решение 2005/214/ПВР, са включени редица гаранционни разпоредби, включително изискващи на извършителите на пътнотранспортни нарушения да се изпращат уведомителни писма, преведени разбираем за тях език.
- 7.16** Въз основа на гореизложеното според запитващата юрисдикция липсата на връчване на наказваното лице на решението за налагане на парично наказание заедно с релевантната информация на разбираем за това лице език принуждава органът на изпълняващата държава да откаже изпълнението на

⁸ [Вж. по-специално решение на ЕСПЧ от 28 август 2018 г., 59868/08, *Vizgirda* c/y Словения].

⁹ Решение на ЕСПЧ [от 21 март 1984 г.], 8544/79, [*Oztürk* c/y Германия].

¹⁰ Решение [от 12 октомври 2017 г.], ECLI:EU:C:2017:757.

това решение поради издаването му в нарушение на правото на правния субект на справедлив съдебен процес.

7.17 Изложените по-горе съмнения дават основание за отправяне на запитване до Съда на Европейския съюз.

7.18 [...]

7.19 [...] [процесуални съображения]

[...][ориг. 9]

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ